

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧІВ «БЕНЧМАРКІНГ»

Лектор курсу		Качмала Вікторія Іванівна , кандидат історичних наук, доцент; доцент кафедри маркетингу					
Контактна інформація лектора (e-mail),		kachmala@duikt.ua					
Сторінка курсу в Google Classroom		https://classroom.google.com/c/NzUwMDQ5Mbrta7kc					
<i>Дисципліна вільного вибору здобувачів</i>							
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	5	150	18	-	36	-	96
АНОТАЦІЯ КУРСУ							
Мета курсу:	формування загальних і професійних компетентностей з основ бенчмаркінгу, технологічних аспектів та схеми проведення бенчмаркінгу, особливостей використання бенчмаркінгу у веб-маркетингу.						
В результаті вивчення дисципліни здобувач має знати				В результаті вивчення дисципліни здобувач має вміти			
Знати:				Вміти:			
- Сутність, принципи та види бенчмаркінгу - Сучасні концепції та інструменти бенчмаркінгу - Етапи організації та проведення бенчмаркінгових досліджень - Методи збору, аналізу та оцінювання інформації для бенчмаркінгу - Особливості використання бенчмаркінгу у маркетинговій діяльності підприємства - Методики оцінювання конкурентоспроможності підприємства; - Сучасні цифрові технології та програмні засоби у бенчмаркінгу; - Підходи до оцінювання ефективності бізнес-процесів підприємства; - Міжнародний досвід застосування бенчмаркінгу; - Особливості використання бенчмаркінгу у веб-маркетингу та цифровому середовищі.				- Здійснювати аналіз діяльності підприємства на основі бенчмаркінгу - Проводити порівняльний аналіз конкурентів та ринкових лідерів - Визначати ключові показники ефективності бізнес-процесів - Застосовувати сучасні методи та інструменти бенчмаркінгу - Використовувати цифрові технології для проведення бенчмаркінгових досліджень - Формувати рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності підприємства - Оцінювати ефективність маркетингової діяльності підприємства - Розробляти заходи щодо вдосконалення бізнес-процесів підприємства - Застосовувати інструменти веб-аналітики та Інтернет-маркетингу в процесі бенчмаркінгу - Приймати обґрунтовані управлінські рішення за результатами бенчмаркінгового аналізу.			
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ							
Тема, опис теми			Вид заняття	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи			
РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ БЕНЧМАРКІНГУ							
Тема 1. Поняття «бенчмаркінг»: суть, зміст, цілі і завдання Знати: основні визначення бенчмаркінгу; історію бенчмаркінгу; причини використання бенчмаркінгу; мету та завдання бенчмаркінгу; основні принципи бенчмаркінгу; види бенчмаркінгу. Вміти: освоїти термінологію та основні поняття у сфері бенчмаркінгу, навчитися визначати основну мету та цілі застосування бенчмаркінгу, розрізняти види бенчмаркінгу. Рекомендовані джерела: 1, 4, 5, 8, 11–15. Оцінювання за тему = 15 балів			Лекція 1 2 год.	Пояснювально – ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів			
			Практичне заняття 1 2 год.	Усне опитування. Кейс. Важливість постійного характеру пошуку на прикладі компанії Ford.			
			Практичне заняття 2 2 год.	Усне опитування. Тестування. Кейс. Широкий спектр організацій як об'єктів дослідження на прикладі з практики діяльності компаній «Південно-Західні авіалінії США» та «AMP».			
			Практичне заняття 3	Кейс. Систематичний характер пошуку на прикладі компанії IYEM. Доповіді з презентаціями за тематикою самостійного вивчення дисципліни.			

	2 год.	
	Самостійна робота 16 год.	Обґрунтувати передумови появи «бенчмаркінгу в Україні». Описати сутність поняття «бенчмаркінг» та основні його характеристики на прикладах. Навести приклади застосування бенчмаркінгу.
Тема 2. Механізм бенчмаркінгових досліджень. Знати: об'єкти бенчмаркінгу; схема здійснення бенчмаркінгу; технологічні аспекти проведення бенчмаркінгу; підходи бенчмаркінгу і конкурентного аналізу; програми покращень результатів бізнесу; «Пастки» бенчмаркінгу; онлайн сервіси для проведення конкурентного аналізу Інтернет- маркетингу; порівняльні критерії бенчмаркінгу в Інтернет-маркетингу. Вміти: приймати управлінські рішення щодо впровадження технологічних аспектів проведення бенчмаркінгу та освоїти схему здійснення бенчмаркінгу; створювати віртуальні підприємства. Рекомендовані джерела: 1, 2, 4, 5, 8, 10–15. Оцінювання за тему = 15 балів	Лекція 2 2 год.	Пояснювально – ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 4 2 год.	Усне опитування. Тренінг щодо впровадження технологічних аспектів проведення бенчмаркінгу. Практична робота з онлайн сервісами для проведення конкурентного аналізу Інтернет - маркетингу.
	Практичне заняття 5 2 год.	Усне опитування. Навчальна дискусія «Основні недоліки впровадження бенчмаркінгу», Кейс. Помилки впровадження бенчмаркінгу на прикладі з практики діяльності київського ресторану німецької кухні «Тевтонік». Навчальна дискусія «Пастки» бенчмаркінгу.
	Практичне заняття 6 2 год.	Усне опитування. Тестування. Обговорення «Вимоги до бенчмаркінгу відповідно до Європейського кодексу. Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
	Самостійна робота 16 год.	Обґрунтувати різницю між бенчмаркінгом, конкурентним аналізом та маркетингом. Обґрунтувати чинники успіху бенчмаркінгу на прикладі. Навести приклади основних помилок в бенчмаркінгу.
	Лекція 3 2 год	Пояснювально – ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація, експрес-опитування
Тема 3. Конкурентна розвідка та промислове шпигунство Знати: поняття «ділова розвідка» та відмінність її від промислового шпигунства; класифікація джерел інформації; способи отримання інформації про конкурентів; модель промислового шпигунства; етапи і методи дослідження конкурентного середовища. Вміти: освоїти термінологію та основні поняття у сфері бенчмаркінгу, навчитися розрізняти ділову розвідку та промислове шпигунство, освоїти етапи і методи дослідження конкурентного середовища. Рекомендовані джерела: 2, 5–8, 11–13. Оцінювання за тему = 15 балів	Практичне заняття 7 2 год.	Усне опитування. Тренінг «Методи дослідження конкурентного середовища». Навчальна дискусія «Способи отримання інформації про конкурентів».
	Лекція 4 2 год	Пояснювально – ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація, експрес-опитування
	Практичне заняття 8 2 год.	Усне опитування, навчальна дискусія «Відмінність між діловою розвідкою та промисловим шпигунством».
	Практичне заняття 9 2 год.	Усне опитування. Тестування. Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
	Самостійна робота 16 год.	Описати і обґрунтувати основний зміст та схему застосування промислового шпигунства. Описати модель промислового шпигунства на прикладі.
РОЗДІЛ 2. БЕНЧМАРКІНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ		
Тема 4. HR - бенчмаркінг	Лекція 5 2 год	Пояснювально – ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація, експрес-опитування

<u>Знати:</u> сутність HR-бенчмаркінгу; способи визначення ефективності HR-служби; етапи формування HR-бенчмаркінгу. <u>Вміти:</u> визначати ефективність HR-служби. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–3, 7–10, 13–15. Оцінювання за тему = 15 балів	Практичне заняття 10 2 год.	Усне опитування. Практичне завдання: Класифікація HR-метрик за напрямками HR-процесів. Навчальна дискусія «Причини повільних темпів практичного застосування HR - бенчмаркінгу в Україні». Практичне завдання: Алгоритм визначення ефективності HR-служби.
	Лекція 6 2 год	Пояснювально – ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація, експрес-опитування
	Практичне заняття 11 2 год.	Усне опитування. Практичне завдання: Алгоритм формування HR-бенчмаркінгу. Кейс: «Всесвітня мережа бенчмаркінгу (global benchmarking network - GBN)». Навчальна дискусія «Використання бенчмаркінгу у мотивації конкурентних переваг персоналу підприємства». Тестування. Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
	Самостійна робота 16 год.	Навести приклади застосування HR-бенчмаркінгу. Навести причини повільних темпів практичного застосування HR - бенчмаркінгу в Україні
Тема 5. Стратегічний бенчмаркінг <u>Знати:</u> сутність, цілі, об'єкти, види, етапи стратегічного бенчмаркінгу; основні напрями процесного бенчмаркінгу; основні підходи до застосування бенчмаркінгу у стратегічному управлінні підприємством; етапи та характеристики контролінгу та реінжинірингу бізнес-процесів; стратегії досконалості. <u>Вміти:</u> обґрунтовувати залежно від поставлених задач види стратегічного бенчмаркінгу (порівняльний чи процесний); розуміти особливості проведення стратегічного бенчмаркінгу. <u>Рекомендовані джерела:</u> 2, 3, 6–13. Оцінювання за тему = 20 балів	Лекція 7 2 год.	Пояснювально – ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація, експрес-опитування
	Практичне заняття 12 2 год.	Усне опитування. Кейс. «Hewlett-Packard». Кейс: «Nokia Mobile Phones». Практичне завдання: Визначити чинники успіху проведення стратегічного бенчмаркінгу.
	Практичне заняття 13 2 год.	Усне опитування. Навчальна дискусія: «Чому сліпе копіювання чужого досвіду неприпустиме?»
	Лекція 8 2 год.	Пояснювально – ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація, експрес-опитування
	Практичне заняття 14 2 год.	Усне опитування. Практичне завдання: Визначити особливості реінжинірингу, які дозволять уникнути помилок і невдач. Кейс: Реінжиніринг компанії «Ford».
	Практичне заняття 15 2 год.	Усне опитування. Тестування. Навчальна дискусія «Визначення внутрішніх ринкових можливостей компанії». Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
	Самостійна робота 16 год.	Обґрунтувати цілі стратегічного бенчмаркінгу. Обґрунтувати, як можна українським підприємствам використати досвід Корпорації «Hewlett-Packard», яка провела стратегічне бенчмаркінгове дослідження з метою ідентифікації напрямків розвитку системи менеджменту якості на своїх підприємствах.
Тема 6. Операційний бенчмаркінг <u>Знати:</u> сутність, напрями, цілі та методи операційного бенчмаркінгу; основні напрями бенчмаркінгу параметрів продукту; технологію та етапи	Лекція 9 2 год	Пояснювально – ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування

розгортання функцій якості; задачі та методи скорочення строків створення нового товару. Вмісту: розумітися на методах операційного бенчмаркінгу, етапах розгортання функцій якості та методах скорочення строків створення нового товару. Рекомендовані джерела: 1–3, 6, 7, 10, 14, 15. Оцінювання за тему = 20 балів	Практичне заняття 16 год.	Усне опитування. Практичне завдання: визначити об'єкти порівняння операційного бенчмаркінгу. Навчальна дискусія: «Особливості бенчмаркінгу обслуговування клієнтів телекомунікаційних підприємств».
	Практичне заняття 17 2 год.	Усне опитування. Ділова гра: «Як визначити корисність та цінність продуктів харчування?»
	Практичне заняття 18 2 год.	Усне опитування. Тестування. Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
	Самостійна робота 16 год.	Описати об'єкти порівняння при бенчмаркінгу собівартості продукції на конкретному прикладі. Обґрунтувати напрямки бенчмаркінгу параметрів продукту на конкретному прикладі. Навести приклади операційного бенчмаркінгу обслуговування клієнтів. Навести приклади операційного бенчмаркінгу обслуговування іміджу.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран. Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. Програмне забезпечення: ОС Windows, MS Office, доступ до онлайн-додатків, періодичних видань та інших інтернет-джерел, до електронної бібліотеки ДУІКТ, до віртуального навчального середовища Google Workspace for Education, інформації сайту Університету.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Benchmarking OECD countries' sustainable development performance: A goal-specific principal component analysis approach / Lamichhane Sh., Eğılmez G., Gedik R., Bhutta M. Kh.S., Erenay B. Journal of Cleaner Production. 2021. Vol. 287. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0959652620350848>
2. Makarenko I., Makarenko S. Multi-level benchmark system for sustainability reporting: EU experience for Ukraine. Accounting and Financial Control 2022. Volume 4. Issue 1. P. 41-48. URL: https://www.businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/18064/AFC%202022-2023_1_Makarenko.pdf
3. Shmelev S. E., Shmeleva I. A. Smart and sustainable benchmarking of cities and regions in Europe: The application of multicriteria assessment. Cities. 2025. Vol. 156. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0264275124007479>.
4. Бенчмаркінг. Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/Бенчмаркінг>
5. Виноградова О.В., Дрокіна Н.І., Воскобоева О.В., Ірґлач М.О., Ігнатенко О.В. *Методичні рекомендації для вивчення дисципліни «Бенчмаркінг»* Київ, 2023. 90 с. <https://duikt.edu.ua/ua/lib/1/category/2263/view/139>
6. Дрокіна Н.І. Теоретико-методологічні засади функціонування механізму інтегрованого Інтернет-маркетингу: *монографія*. Дніпро: 2020. 322с.
7. Інтегрована звітність провідних компаній у сфері корпоративної соціальної відповідальності у ЄС та Україні: кейс-стаді та бенчмарк-аналіз / Макаренко І., Серпенінова Ю., Олексіч Ж., Костенко О., Пуговкіна Ю. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. Vol. 7. № 1. DOI: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.01.12>.
8. Качмала В. Роль стратегічного бенчмаркінгу у впровадженні інновацій та формуванні організаційних концепцій досконалості. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» Серія «Економічні науки»*. №1(93). 2025. С.15 – 22. <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17416158485762.pdf>
9. Крамарчук С. П., Крисько Ж.Л. Стратегічна модель міжрівневого управління сталим розвитком національної економіки України на основі бенчмаркінгу. *Інноваційна економіка*, вип. 4, Грудень 2025, С. 278-86, <https://doi.org/10.37332/>
10. Макаренко І. О., Брінь П. В., Венлунь Я. Обґрунтування найбільш релевантних бенчмарків у сфері звітування зі сталого розвитку: досвід України. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. Vol. 7. № 2. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/entities/publication/c9cd92cd-56b5-4888-8f27-556adb3baf3>
11. Панкратова Л.А. Макушок О.В. Бобко В.В. Бенчмаркінг як інструмент управління ефективністю підприємства в Україні. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Випуск 3 (26) 2020. С.87-91. <https://doi.org/10.32782/easterneurope.26-14>
12. Шкуренко О. 2021. Особливості використання інструментарію бенчмаркінгу на підприємстві. *Економіка і організація управління*. (Сер 2021), 143-151. <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/10832>
13. Завербний А.С., Ніценко Д. О. Проблеми та перспективи застосування бенчмаркінгу підприємствами як елемент конкурентного розвитку. *Економіка та суспільство* Випуск № 45. 2022. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-35>

14. Офіційний сайт Глобальної мережі бенчмаркінгу. Global Benchmarking Network. Режим доступу: <https://www.globalbenchmarking.org/>
 15. European Benchmarking Code Of Conduct .site EFQM. URL: http://www.efqm.org/sites/default/files/benchmarking_code_of_conduct.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення за тематикою освітньої компоненти.
- Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу.
- Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у **неформальній та інформальній освіті** згідно «Положення про неформальну освіту Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій» https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_35048489.pdf

Правила академічної доброчесності

- Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.
- Кожне навчальне завдання має бути виконане самостійно, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо.
- Кожен здобувач освіти у разі використання у своєму академічному творі результатів інтелектуального творіння інших авторів (текстів, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зобов'язаний зробити посилання на відповідне джерело інформації.
- Навчальна робота може включати (повністю або частково) попередню навчальну роботу здобувача освіти лише у тому випадку, якщо це прямо дозволено умовами навчального завдання.
- В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.
- Здобувачі можуть ознайомитися із Кодексом академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій на сторінці сайту: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_96297052.pdf

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Використовується накопичувальна (100 бальна) система оцінювання. Поточна успішність складається з успішності за активність під час лекцій, роботу на практичних заняттях, виконання завдань під час самостійної роботи. Всі завдання оцінюються відповідно вимог щодо змістовності та встановлених строків виконання і їх здачі. Якщо студента не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні заліку його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІМП. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану. Для отримання додаткових балів, студент повинен надати копію сертифіката або друкованої публікації чи письмове повідомлення видавця, про прийняття до друку публікації. Тематика публікації (вебінара, курсу) повинна відповідати змісту дисципліни, при цьому студенту зараховується додаткові бали замість балів за виконання суміжних за тематикою практичних робіт. Максимальна кількість додаткових балів, що можуть бути зараховані за дисципліну – 10 балів. Разом це є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів – 100, мінімальна кількість балів – 60.

Форми контролю / Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ:	
<i>Робота на заняттях, у т.ч.</i>	
участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь - 0,5 бали
доповідь з презентацією за тематикою самостійної роботи	за кожну презентацію (реферат) максимум – 5 балів (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)

усне опитування, тестування	за кожну правильну відповідь – 0,2 бали
участь у обговоренні ситуаційного завдання, навчальній дискусії	за кожну участь - 0,5 бали
Додаткова оцінка за видами діяльності за тематикою дисципліни	
Участь у вебінарах, тренінгах	за кожні 0,1 кредити (3 год.) участі з отриманням сертифікату - 3 бали
Тези доповіді за участю у конференції	за кожні тези, які опубліковані - 3 бали
Стаття у виданні в Україні	за кожну статтю, яка опублікована - 5 балів
Стаття у іноземному виданні	за кожну статтю, яка опублікована - 8 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ: диференційований залік	Згідно критеріїв оцінювання

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає силабусу дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосуються дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого силабусом, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в силабусі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає силабусу дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає силабусу дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом силабусу дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
67-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений силабусом дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-66	Студент має певні знання, передбачені в силабусі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових силабусу дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що силабус дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову

	Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.		<i>книжку не проставляється</i>
0-34	Студент повністю не виконав вимог силябусу навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не проставляється